

28. 6. 2016

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

K náhradě za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti

Náhrada za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti je jedním z možných nároků vznikajících při ublížení na zdraví, přičemž je představován rozdílem výdělků dosahovaného před ublížením na zdraví a výdělků dosahovaného po ublížení na zdraví. Určení takové náhrady v zásadě nečiní potíže, pokud například poškozený pracuje i nadále u stejného zaměstnavatele, avšak z důvodu poškození zdraví na jiné pozici nebo méně. Jiná situace může ovšem nastat v případě, kdy poškozený nenastoupí z důvodu pracovní neschopnosti do nové práce sjednané před ublížením na zdraví.

Základní nároky při ublížení na zdraví

Při ublížení na zdraví patří mezi běžně uplatňované nároky bolestné, náhrada za ztížení společenského uplatnění, náhrada za ztrátu na výdělků po dobu pracovní neschopnosti a náhrada za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti.

Pokud jde o dva posledně zmiňované nároky, v jednoduchosti je lze považovat za rozdíl mezi výdělkem dosahovaným před ublížením na zdraví a výdělkem při pracovní neschopnosti (nemocenské dávky a náhrada mzdy či platu), resp. výdělkem po skončení pracovní neschopnosti (mzda či plat + případný invalidní důchod).

Konkrétní výpočty jsou v praxi v některých případech poměrně složité, avšak základní schéma funguje tak, jak je popsáno výše. V podstatně totožné základní principy přitom platily též za účinnosti předchozího občanského zákoníku.

Náhrada při nenastoupení do sjednané práce

Jak již bylo naznačeno výše, pokud jde o náhradu za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti, situace je poměrně jednoznačná, je-li poškozený v pracovním poměru a po skončení pracovní neschopnosti pracuje u stejného zaměstnavatele, avšak z důvodu zdravotního omezení způsobeného ublížením na zdraví vykonává jinou činnost nebo je schopen vykonávat původní činnost jen po omezenou dobu.

Mezi méně typické pak patří situace, kdy poškozený měl nastoupit do nového zaměstnání, avšak z důvodu ublížení na zdraví k tomu již nedošlo.

V nedávné době tento případ řešil velký senát občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ČR v rozhodnutí ve věci spis. zn. 31 Cdo 1278/2015 ze dne 11. května 2016. V posuzovaném

případě **měl poškozený (toho času nezaměstnaný) uzavřenou pracovní smlouvu, avšak ještě před nástupem do práce byl účastníkem dopravní nehody a z důvodu léčení do práce nakonec nenastoupil.**

V návaznosti na dopravní nehodu sice měl určité trvalé následky, které jeho pracovní schopnost snížily, avšak výkon práce, do které měl nastoupit, neznemožňovaly. Poškozenému se však obdobnou práci sehnat nepodařilo, a proto **požadoval přiznání náhrady za ztrátu na výdělků z předpokládaného zaměstnání, což konstantní judikatura za určitých podmínek připouští** (viz například rozsudek Nejvyššího soudu ČR ve věci spis. zn. 1 Cz 47/88 ze dne 31. srpna 1988).

Současně poškozený odkazoval na rozsudek Nejvyššího soudu ČR ve věci spis. 25 Cdo 1147/2000 ze dne 29. května 2001, podle něhož může k odškodnitelné ztrátě na výdělků od vyššího příjmu z předpokládaného zaměstnání dojít i tehdy, když poškozený byl v době úrazu zaměstnán v pracovním poměru, který skončil v průběhu jeho dočasné pracovní neschopnosti, pro kterou poškozený do již sjednaného zaměstnání s vyšším příjmem nemohl nastoupit. Vznikla-li poškozenému újma tím, že přišel o možnost nastoupit do výhodnějšího zaměstnání pro dočasnou pracovní neschopnost zaviněnou škůdcem, aniž by po skončení pracovní neschopnosti byla snížena jeho pracovní způsobilost, případně aniž se na nemožnosti vykonávat sjednané zaměstnání podílela, odškodňuje se při splnění podmínek odpovědnosti za škodu nikoliv ztráta na výdělků, nýbrž ušlý zisk.

Právě posledně citované rozhodnutí pak bylo důvodem, proč byla věc předložena k rozhodnutí velkému senátu. Ten v něm podaný výklad **odmítl s tím, že jde o vybočení z jinak ustálené rozhodovací praxe soudů.**

Uvedl přitom, že pokud poškozený nemohl v době pracovní neschopnosti pro následky úrazu nastoupit ve sjednaném termínu do zaměstnání a ušel mu tak předpokládaný příjem z pracovní činnosti, má nárok na náhradu za ztrátu na výdělků po dobu pracovní neschopnosti, kdy pro následky úrazu nemohl vykonávat sjednanou práci. **Jestliže se však po skončení dočasné pracovní neschopnosti nesnížila jeho pracovní schopnost k výkonu dosavadního (popř. pracovní smlouvou sjednaného) zaměstnání, pak ztrátu či snížení jeho pracovní způsobilosti nelze odškodňovat, a ta okolnost, zda vlastní pracovní činností dosahuje výdělků či nikoliv, je z hlediska odpovědnosti žalovaného za škodu bez významu.** Škůdce odpovídá totiž za škodu na zdraví poškozeného jen v tom rozsahu, v jakém mu škoda vznikla v příčinné souvislosti s jednáním škůdce.

Shrnutí

Lze proto uzavřít, že **i poškozený, který byl před ublížením na zdraví nezaměstnaný, avšak měl nastoupit do práce, je též oprávněn požadovat náhradu za ztrátu na výdělků, jakkoli před ublížením na zdraví žádného nedosahoval.** Vychází se totiž z předpokládaného příjmu, o který v důsledku ublížení na zdraví přišel.

Nutnou podmínkou je ovšem to, že dosažení předpokládaného příjmu brání následky ublížení na zdraví, nikoli situace na trhu práce. Pokud by totiž poškozený předpokládanou práci nevykonával jen z důvodu, že ji zkrátka není schopen sehnat s ohledem na nedostatek pracovních příležitostí, není taková újma v příčinné souvislosti s jednáním škůdce.

JUDr. Jakub Celerýn,
advokát

[Mališ Nevrkla Legal, advokátní kancelář, s. r. o.](#)

Longin Business Center
Na Rybníčku 1329/5
120 00 Praha 2

Tel.: +420 296 368 350

Fax: +420 296 368 351

e-mail: law.office@mn-legal.eu

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Odpovědnost zaměstnavatele a zaměstnance v souvislosti s využitím umělé inteligence](#)
- [Nový návrh zákona o platformové práci - 2. díl: Redefinice závislé práce](#)
- [Home office v Česku, Německu a Rakousku: je česká právní úprava práce na dálku dostatečně flexibilní?](#)
- [Postoupení pohledávky na náhradu škody v pracovněprávních vztazích](#)
- [Návrh zákona o digitálních platformách přináší více, než se na první pohled zdá](#)
- [Odposlechy na pracovišti, policejní vyšetřování a skončení pracovního poměru](#)
- [Odpovědnost zaměstnance za schodek](#)
- [Konec improvizace v odměňování: zamyšlení nad návrhem transpozice směrnice o transparentním odměňování](#)
- [Nový návrh zákona o platformové práci - 1. díl](#)
- [Genderový audit jako strategický nástroj zaměstnavatele: Jak se připravit na implementaci směrnice 2023/970?](#)
- [Pokuta za švarcsystém kurýrů Rohlíku potvrzena Ústavním soudem](#)